

ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2018 - GENERELL INFORMASJON

Enheten

Organisasjonsnummer: 991 172 041
Organisasjonsform: Aksjeselskap
Foretaksnavn: CAPPELEN DAMM HOLDING AS
Forretningsadresse: Akersgata 47/49
0180 OSLO

Regnskapsår

Årsregnskapets periode: 01.01.2018 - 31.12.2018

Konsern

Mørselskap i konsern: Ja
Konsernregnskap lagt ved: Ja

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet: Nei
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet: Regnskapslovens alminnelige regler
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til konsernet: Forenklet IFRS

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet: Kay Erik Nilsen
Dato for fastsettelse av årsregnskapet: 24.04.2019

Grunnlag for avgivelse

År 2018: Årsregnskapet er elektronisk innlevert
År 2017: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2018

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 31.10.2020

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
RESULTATREGNSKAP			
Kostnader			
Annen driftskostnad		128 000	115 000
Sum kostnader		128 000	115 000
Driftsresultat		-128 000	-115 000
Finansinntekter og finanskostnader			
Inntekt på investering i datterselskap og tilknyttet selskap	3	0	80 864 000
Annen finansinntekt		4 275 000	2 123 000
Sum finansinntekter		4 275 000	82 987 000
Rentekostnad til foretak i samme konsern	8	9 794 000	10 362 000
Annen finanskostnad		625 000	2 140 000
Sum finanskostnader		10 419 000	12 502 000
Netto finans		-6 144 000	70 485 000
Ordinært resultat før skattekostnad		-6 272 000	70 370 000
Skattekostnad på ordinært resultat	6	-1 380 000	16 889 000
Ordinært resultat etter skattekostnad		-4 892 000	53 481 000
Årsresultat		-4 892 000	53 481 000
Overføringer og disponeringer			
Overføringer til/fra annen egenkapital	4	-4 892 000	53 481 000
Sum overføringer og disponeringer		-4 892 000	53 481 000

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
BALANSE - EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Utsatt skattefordel	6	1 380 000	0
Sum immaterielle eiendeler		1 380 000	0
Finansielle anleggsmidler			
Investering i datterselskap	3	821 609 000	821 609 000
Sum finansielle anleggsmidler		821 609 000	821 609 000
Sum anleggsmidler		822 989 000	821 609 000
Omløpsmidler			
Varer			
Fordringer			
Andre fordringer		7 000	13 000
Konsernfordringer	5	64 070 000	80 864 000
Sum fordringer		64 077 000	80 877 000
Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd, kontanter og lignende	7	31 163 000	68 261 000
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		31 163 000	68 261 000
Sum omløpsmidler		95 240 000	149 138 000
SUM EIENDELER		918 229 000	970 747 000
BALANSE - EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Selskapskapital	4	10 100 000	10 100 000
Overkurs	4	230 000 000	230 000 000
Sum innskutt egenkapital		240 100 000	240 100 000

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	4	427 184 000	432 076 000
Sum opptjent egenkapital		427 184 000	432 076 000
Sum egenkapital		667 284 000	672 176 000
Gjeld			
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld			
Langsiktig konserngjeld	8	250 000 000	250 000 000
Sum annen langsiktig gjeld		250 000 000	250 000 000
Sum langsiktig gjeld		250 000 000	250 000 000
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		22 000	22 000
Betalbar skatt	6	0	16 889 000
Kortsiktig konserngjeld	5	910 000	31 646 000
Annen kortsiktig gjeld		13 000	14 000
Sum kortsiktig gjeld		945 000	48 571 000
Sum gjeld		250 945 000	298 571 000
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		918 229 000	970 747 000

Konsernets resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
RESULTATREGNSKAP			
Inntekter			
Salgsinntekt	1,2	1 519 264 000	1 574 633 000
Sum inntekter		1 519 264 000	1 574 633 000
Kostnader			
Varekostnad	3	610 183 000	575 254 000
Lønnskostnad	4,5	465 664 000	439 634 000
Avskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	6	49 201 000	40 044 000
Nedskrivning av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	6	128 836 000	0
Annen driftskostnad		444 410 000	433 505 000
Sum kostnader		1 698 294 000	1 488 437 000
Driftsresultat		-179 030 000	86 196 000
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen finansinntekt		841 000	2 616 000
Sum finansinntekter		841 000	2 616 000
Rentekostnad til foretak i samme konsern		10 214 000	13 328 000
Annen finanskostnad		216 000	0
Sum finanskostnader		10 430 000	13 328 000
Netto finans		-9 589 000	-10 712 000
Ordinært resultat før skattekostnad		-188 619 000	75 484 000
Skattekostnad på ordinært resultat	9	-12 726 000	18 668 000
Ordinært resultat etter skattekostnad		-175 893 000	56 816 000
Årsresultat		-175 893 000	56 816 000

Konsernets balanse

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
BALANSE - EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Varemerker	6	160 485 000	160 485 000
Rettigheter	6	35 032 000	39 268 000
Utsatt skattefordel	9	360 000	0
Goodwill	6	207 354 000	334 177 000
Sum immaterielle eiendeler		403 231 000	533 930 000
Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner og lignende	6	106 344 000	94 046 000
Sum varige driftsmidler		106 344 000	94 046 000
Finansielle anleggsmidler			
Investering i datterselskap	7,8	44 937 000	44 713 000
Investeringer i aksjer og andeler	8	40 000	790 000
Andre fordringer		0	17 044 000
Sum finansielle anleggsmidler		44 977 000	62 547 000
Sum anleggsmidler		554 552 000	690 523 000
Omløpsmidler			
Varer			
Varer	3	273 122 000	282 732 000
Sum varer		273 122 000	282 732 000
Fordringer			
Kundefordringer	13	225 359 000	198 469 000
Andre fordringer	13	41 192 000	23 603 000
Sum fordringer		266 551 000	222 072 000
Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd, kontanter og lignende	14	56 218 000	102 765 000
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		56 218 000	102 765 000
Sum omløpsmidler		595 891 000	607 569 000

Konsernets balanse

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
SUM EIENDELER		1 150 443 000	1 298 092 000
BALANSE - EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Selskapskapital	11	10 100 000	10 100 000
Sum innskutt egenkapital		10 100 000	10 100 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	11	502 710 000	678 582 000
Minoritetsinteresser	11	689 000	710 000
Sum opptjent egenkapital		503 399 000	679 292 000
Sum egenkapital		513 499 000	689 392 000
Gjeld			
Langsiktig gjeld			
Utsatt skatt	9	0	11 794 000
Sum avsetninger for forpliktelser		0	11 794 000
Annen langsiktig gjeld			
Langsiktig konserngjeld	13,18	250 000 000	250 000 000
Sum annen langsiktig gjeld		250 000 000	250 000 000
Sum langsiktig gjeld		250 000 000	261 794 000
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	13	65 446 000	85 907 000
Betalbar skatt	9	21 000	15 692 000
Skyldige offentlige avgifter		41 376 000	49 047 000
Annen kortsiktig gjeld		280 101 000	196 260 000
Sum kortsiktig gjeld		386 944 000	346 906 000
Sum gjeld		636 944 000	608 700 000
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		1 150 443 000	1 298 092 000

Konsernets balanse

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
---------------------	-------------	-------------	-------------

Cappelen Damm Holding AS

Årsrapport for 2018

Årsberetning

Årsregnskap

- Resultatregnskap
- Balanse
- Kontantstrømoppstilling
- Noter

Revisjonsberetning

ÅRSBERETNING 2018
CAPPELEN DAMM HOLDING AS

VIRKSOMHETEN

Selskapets eneste funksjon er eierskap og finansiering av datterselskapene.

Konsernet driver forlagsvirksomhet, distribusjon av bøker, bok og papirhandel, netthandel og strømmetjeneste for lydbøker. Virksomheten er i hovedsak lokalisert i Oslo-området. Tanum Bokhandel har to butikker i Trondheim og en på Flesland ved Bergen. Cappelen Damm AS har en filial i Danmark og en avdeling i Kristiansand. Sentraldistribusjon AS har en avdeling på Skarnes.

FORTSATT DRIFT

Årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift og styret bekrefter at forutsetningene er til stede. Til grunn for antagelsen ligger resultatprognoser for 2019 og konsernets langsiktige strategiske prognoser for årene fremover.

UTVIKLING OG RESULTAT

Cappelen Damm-konsernet omfatter holdingselskapet Cappelen Damm Holding AS, forlagene Cappelen Damm AS (100%), Larsforlaget AS (66%), distribusjonssentralen Sentraldistribusjon AS (100%) og strømmetjenesten Storytel Norge AS (50%).

Konsernets driftsresultat før ordinære avskrivninger og nedskrivninger ble minus 1 million kroner.

Cappelen Damms konsernresultat for 2018 viser en betydelig nedgang sammenliknet med foregående år. Spesielt påvirker bokhandekjeden Tanum resultatet i negativ retning.

Forlaget:

Driftsinntektene ble 1.104 millioner kroner mot 1.174 millioner kroner i 2017. Driftsresultat før avskrivninger ble 39 millioner kroner mot 128 millioner kroner i 2017. Nedgangen mot fjoråret i forlaget skyldes i hovedsak to faktorer:

- Store investeringer i Cappelen Damm Undervisning knyttet til Fagfornyelsen som fases inn i grunnskole og videregående utdanning fra høsten 2020.
- Den generelle omsetningsnedgangen i allmenntilmarkedet (bokhandel, bokklubb, massemarked) påvirker Cappelen Damm negativt.

Tanum:

Gjeldende avtale med Avinor om bokhandeldrift på Oslo Lufthavn har kommersielle vilkår som påfører Tanum meget betydelige tap. De fem butikkene på Gardermoen belaster Tanums resultat med et stort underskudd i 2018. I tillegg belastes konsernregnskapet med 129 millioner kroner i nedskrivning av goodwill knyttet til investeringen i Tanum.

Sentraldistribusjon:

Nok et godt år for Sentraldistribusjon. Omsetningsveksten skyldes i hovedsak framgang for SD Books.

Morselskapets regnskap består i det alt vesentlige av finansposter og konsernbidrag knyttet til eierskap av datterselskapene. Selskapets årsresultat ble -kr. 4.892.000 (kr 53.481.000 i 2017).

Konsernets omsetning ble kr. 1.519.264.000 (kr 1.574.633.000 i 2017) og resultat før skatt ble -kr. 188.619.000 (kr 75.484.000 i 2017).

Konsernets kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter utgjorde kr. 15.781.000 for 2018, en nedgang på kr 32.205.000 fra 2017. Etter netto utbetalinger knyttet til investeringsaktiviteter på kr. 52.114.000 og netto utbetalinger fra finansieringsaktiviteter på kr. 10.214.000, utgjorde konsernets netto endring i kontanter og kontantekvivalenter -kr. 46.547.000 for 2018 (-kr. 78.022.000 i 2017).

FREMTIDSUTSIKTER

Norsk bokbransje kjennetegnes av sterk, vital konkurranse, høy kvalitet og høy tilgjengelighet av bøker i et mangfold av salgskanaler. Lesning og etterspørsel etter bøker er i verdenstoppen. Omsetningen ligger på et høyt nivå, men den har en nedadgående tendens. Prispress bl.a. ved overgang til billigbokformater, herunder strømming av lydbøker, generelt kostnadspress samt nødvendigheten av ytterligere investeringer i digital produktutvikling og digital infrastruktur understreker behovet for omstillinger og effektivisering i norsk bokbransje.

Det er stor vekst i markedet for strømming av digitale bøker. I.h.t. opplysninger fra Forleggerforeningen ble det i 2018 lyttet til 3,7 millioner eksemplarer gjennom norske strømmemedier. Dette er like mange eksemplarer som det selges totalt i pocketbokmarkedet. Denne utviklingen utfordrer åpenbart norske forlags evne til omstilling i allmenntil markedet.

Høsten 2018 ble det gjennomført betydelige effektiviseringstiltak både i Tanum og i forlaget. Summen av gjennomførte og planlagte tiltak vil gi en vesentlig resultatforbedring i 2019.

Markedsledende resultater gjennom mange år har muliggjort offensive investeringer for å gjøre forlagets utgivelser tilgjengelige i digitale formater.

- Strømmetjenesten Storytel, som er 50% eid av Cappelen Damm, fortsetter sin kraftige vekst og hadde i 2018 en årsomsetning på 160 millioner kroner. Storytels regnskap er tatt inn etter egenkapitalmetoden, hvilket betyr at resultatet ligger som en finanspost i konsernregnskapet.
- Innenfor undervisning og i profesjonsmarkedet er etterspørselen etter digitale tjenester høy.
 - Det er store forventninger til «Skolen fra Cappelen Damm» som er undervisningsforlagets største satsning rettet mot Fagfornyelsen (2020 – 2022).
 - VAR Healthcare er en database med nærmere 400 oppdaterte prosedyrer og nyttige funksjoner for bruk i helsetjenesten, på sykehus, innen utdanning og i kommunene.

85% av norske og danske kommuner abonnerer på tjenestene fra VAR Healthcare. I 2019 etableres de første kontrakter i Tyskland.

Gjeldende Bokavtale som utløp 31. desember 2018, er midlertidig forlenget inntil ny avtale er på plass. For å sikre utgivelsesbredden er det svært viktig at avtalen blir videreført.

Undervisningsmarkedet for læremidler til grunnskole og videregående skole har variert i takt med statlig drevne undervisningsreformer. Den såkalte Fagfornyelsen er nå besluttet og innebærer at alle læreplaner fornyes og innføres med nye analoge og digitale læremidler fra skolestart 2020. Dette innebærer en meget betydelig satsning for undervisningsforleggeriet i Cappelen Damm. Resultatet (markedsposisjonen) etter lanseringen av nye læremidler vil få stor betydning for forlaget i årene som kommer.

NDLA (Norsk Digital Læringsarena) som i dag er Norges største forlag for utvikling av digitale læremidler til videregående skole, truer på sikt lønnsomheten i læremiddelforleggeriet. NDLA vil også i 2019 få overført betydelig midler til videreutvikling og jobber fortsatt med planene for å etablere seg i grunnskolemarkedet.

Cappelen Damm konsernet har stort fokus på kontinuerlig effektivisering for å sikre fremtidig lønnsomhet og vekst og optimal ressursutnyttelse i verdikjeden. Høy fagkompetanse, en bred og god utgivelsesliste samt dedikert og endringsorientert drift i alle ledd, gir gode resultater over lang tid.

ARBEIDSMILJØ

Det er ingen ansatte i Cappelen Damm Holding AS.

Arbeidsmiljøet i konsernet anses å være godt, og det iverksettes løpende tiltak for forbedringer. Samlet sykefravær i konsernet er 5,3%, en liten økning fra året før, 4,8%. På selskapsnivå går sykefraværet i Cappelen Damm AS opp, 0,7%. Endringer skyldes økt fravær i Tanums butikker. I Sentraldistribusjon AS er fraværet redusert til 8,2% fra 8,5%, men er fortsatt høyt.

I det vesentligste er sykefraværet ikke arbeidsrelatert. Virksomhetene opprettholder arbeidet med å forhindre arbeidsrelatert sykefravær og viderefører nødvendige tilretteleggingstiltak for å få ansatte varig tilbake i arbeid i forhold til restarbeidsevne.

Det ble i 2018 ikke registrert ulykker i selskapet. Selskapet har rutiner som sikrer etterlevelse av lover og forskrifter innen HMS.

LIKESTILLING OG DISKRIMINERING

Det er pr 31.12.2018 63% kvinner og 37% menn fast ansatt i konsernet. Konsernets lønnspolitikk er lik lønn for arbeid av lik verdi.

Av det totale antall styremedlemmer i konsernet er 32% kvinner og 68% menn. I holdingselskapets styre er det 33% kvinner og 67% menn.

Ved rekruttering legges det vekt på å få en balansert andel kvinner og menn. Virksomheten er opptatt av at ansatte uavhengig av kjønn får lik behandling. Det eksisterer ikke kjønnsbaserte lønnsforskjeller på sammenlignbare stillingsnivåer.

YTRE MILJØ

Det ytre miljø blir ikke forurenset av konsernets virksomhet.

SELSKAPSSTYRING

Virksomheten styres etter definerte kontroll- og styringsmekanismer. Styret og eierne holder seg løpende oppdatert om selskapets utvikling.

FINANSIELL RISIKO

Konsernet og morselskapet er utsatt for kredittrisiko i deres ordinære forretningsvirksomhet. Kundemassen er satt sammen av mange små kunder, hvilket eliminerer mye av risikoen. Enkeltstående større kunder blir kredittvurdert.

Konsernet og morselskapet er i liten grad eksponert for valutarisiko. Konsernet og morselskapet har liten likviditetsrisiko, da selskapet har etablert trekkfasilitet gjennom sin bankforbindelse, samt at konsernet er langsiktig finansiert fra sine eiere Bonnier Holding Norway AS og Egmont AS.

Konsernet er utsatt for renterisiko i forbindelse med lån med flytende rente.

Etter styrets oppfatning gir årsregnskapet en tilfredsstillende beskrivelse av selskapets og konsernets stilling ved årsskiftet. Cappelen Damm mottok 22.3.2017 et vedtak og overtredelsesgebyr fra Konkurransetilsynet. Cappelen Damm mener det ikke er dekning for påstander om kollektiv boikott for å innskrenke konkurranse, og har stevnet Konkurransetilsynet. Saken var oppe i Oslo tingrett i april 2018, og forlaget fikk her delvis medhold. Forlaget har besluttet å anke denne dommen inn for Lagmannsretten, og der kommer saken opp i april 2020.

Totalkapitalen var ved utgangen av året kr 918.229.000 mot kr 970.747.000 året før. Totalkapitalen for konsernet på kr 1.150.443.000 mot kr 1.298.092.000 i 2017. Kortsiktig gjeld utgjør 0,4 % av total gjeld for selskapet og 60,8% for konsernet. Langsiktig gjeld er til eierne og ble opprettet i forbindelse med konserndannelsen i 2007. Selskapets egenkapitalandel er 72,7%, mens det tilsvarende tallet for konsernet er 44,6%.

Styret foreslår at årets resultat på -kr. 4.892.000 dekkes av annen egenkapital.

Oslo, 24. april 2019

I styret for CAPPELEN DAMM HOLDING AS

 Karl Håkan Rudels Styrets leder	 Steffen Kragh	 Anne Carine Tanum
 Jim Zetterlund	 Lars Boesgaard	 Bjørn Eirik Nymoen Marthinsen
 Maria Curman	 Anne Rebecca Muniz	 Knut Vegard Bergem
	 Tom Harald Jøfossen Adm. direktør	

Cappelen Damm Holding AS

Resultatregnskap

Beløp vises i tusen kr

	Note	2018	2017
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	1	0	0
Sum driftsinntekter		0	0
Driftskostnader			
Driftskostnader	2	128	115
Sum driftskostnader		128	115
Driftsresultat		-128	-115
Finansinntekter og finanskostnader			
Inntekt på investering i datterselskap	3	0	80 864
Andre finansinntekter		4 275	2 123
Rentekostnad til foretak i samme konsern	8	9 794	10 362
Andre finanskostnader		625	2 140
Netto finansinntekter		-6 144	70 485
Ordinært resultat før skattekostnad		-6 272	70 370
Skattekostnad på ordinært resultat	6	-1 380	16 889
Årsresultat		-4 892	53 481
Overføringer og disponeringer			
Overført til annen egenkapital	4	-4 892	53 481
Sum overføringer og disponeringer		-4 892	53 481

Cappelen Damm Holding AS

Balanse morselskap pr. 31. desember

Beløp vises i tusen kr

	Note	2018	2017
Anleggsmidler			
<i>Immaterielle eiendeler</i>			
Utsatt skattefordel	6	<u>1 380</u>	<u>0</u>
Sum immaterielle eiendeler		1 380	0
<i>Finansielle anleggsmidler</i>			
Investering i datterselskap	3	<u>821 609</u>	<u>821 609</u>
Sum finansielle anleggsmidler		821 609	821 609
Sum anleggsmidler		<u>822 989</u>	<u>821 609</u>
Omløpsmidler			
<i>Fordringer</i>			
Fordringer på selskap i samme konsern	5	64 070	80 864
Andre fordringer		<u>7</u>	<u>13</u>
Sum fordringer		<u>64 077</u>	<u>80 877</u>
Bankinnskudd	7	<u>31 163</u>	<u>68 261</u>
Sum omløpsmidler		<u>95 240</u>	<u>149 138</u>
Sum eiendeler		<u>918 229</u>	<u>970 747</u>

Cappelen Damm Holding AS

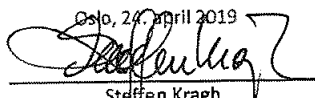
Balanse morselskap pr. 31. desember

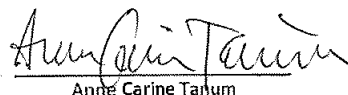
Beløp vises i tusen kr

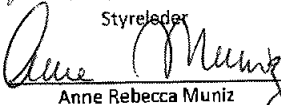
	Note	2018	2017
Egenkapital			
<i>Innskutt egenkapital</i>			
Aksjekapital	4	10 100	10 100
Overkurs	4	230 000	230 000
Sum innskutt egenkapital		240 100	240 100
<i>Opptjent egenkapital</i>			
Annen egenkapital	4	427 184	432 076
Sum opptjent egenkapital		427 184	432 076
Sum egenkapital		667 284	672 176
Gjeld			
<i>Langsiktig gjeld</i>			
Lån fra aksjonærer	8	250 000	250 000
Sum langsiktig gjeld		250 000	250 000
<i>Kortsiktig gjeld</i>			
Gjeld til selskap i samme konsern	5	910	31 646
Leverandørgjeld		22	22
Betalbar skatt	6	0	16 889
Annen kortsiktig gjeld		13	14
Sum kortsiktig gjeld		945	48 571
Sum gjeld		250 945	298 571
Sum egenkapital og gjeld		918 229	970 747

Oslo, 24. april 2019

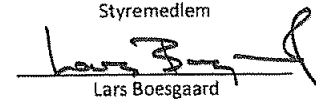

Karl Håkan Rudels
Styreleder

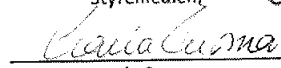

Steffen Kragh
Styreleder

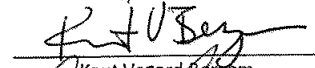

Anne Carine Tarum
Styremedlem

Anne Rebecca Muniz
Styremedlem

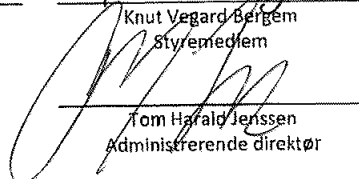

Bjørn Eirik Nymoen Marthinsen
Styremedlem

Lars Boesgaard
Styremedlem

Marla Curman
Styremedlem

Knut Vegard Bergem
Styremedlem

Jim Rickard Zetterlund
Styremedlem

Tom Harald Jenssen
Administrerende direktør

Cappelen Damm Holding AS

Kontantstrømoppstilling morselskap

Beløp vises i tusen kr

	Note	2018	2017
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter			
Resultat før skattekostnad		-6 272	70 370
Periodens betalte skatt	6	-16 889	-17 373
Netto renteutbetaling til aksjonærer		8 368	10 362
Endring i andre tidsavgrensingsposter		-94 801	-167 892
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		<u>-109 594</u>	<u>-104 533</u>
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Netto tilbakebetaling av lån til aksjonærer		0	-50 000
Innbetalinger av konsernbidrag	3	80 864	84 670
Netto renteutbetalinger til aksjonærer		-8 368	-10 362
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		<u>72 496</u>	<u>24 308</u>
Netto endring i likvider i året		-37 098	-80 225
Bankinnskudd pr. 01.01		68 261	148 486
Bankinnskudd pr. 31.12	7	<u>31 163</u>	<u>68 261</u>

Cappelen Damm Holding AS

Noter til regnskapet for 2018

Beløp i tabeller vises i tusen kr

Note 1 - Regnskapsprinsipper

Cappelen Damm Holding AS er hjemmehørende i Norge, og lokalisert i Oslo. Konsernets hovedvirksomhet er knyttet til forlagsvirksomhet, bokhandelsvirksomhet og distribusjon av bøker og relaterte produkter. Holdingselskapets virksomhet består i eierskap og finansiering av datterselskapene i konsernet Cappelen Damm. Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

1-1 Bruk av estimater

Ledelsen har brukt estimater og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelsen av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen under utarbeidelsen av årsregnskapet i henhold til god regnskapsskikk. Nedskrivningstester er gjennomført på forutsetninger mht. avkastningskrav og vekstrater uten at disse indikerer verdifall på balansedagen for selskapets aksjeinvesteringer.

1-2 Skatt

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld. Utsatt skatt er beregnet med 22 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt skattemessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli nyttiggjort. Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner.

1-3 Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, fratrukket av- og nedskrivninger. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

1-4 Datterselskap/tilknyttet selskap

Datterselskapet og tilknyttede selskaper vurderes etter kostmetoden. Investeringene er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Det er foretatt nedskrivning til virkelig verdi når verdifall skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående og det må anses nødvendig etter god regnskapsskikk. Nedskrivninger er reversert når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede. Utbytte, konsernbidrag og andre utdelinger er inntektsført samme år som det er avsatt i datterselskapet. Overstiger utbytte/konsernbidraget andel av tilbakeholdt resultat etter kjøpet, representerer den overskytende del tilbakebetaling av investert kapital, og utdelingene er fratrukket investeringens verdi i balansen til morselskapet.

1-5 Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

1-6 Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige likvide plasseringer, som umiddelbart og med uvesentlig kursrisiko, kan konverteres til kjente kontantbeløp og med forfallsdato kortere enn tre måneder fra anskaffelsesdato.

Cappelen Damm Holding AS

Noter til regnskapet for 2018

Beløp i tabeller vises i tusen kr

Note 2 - Lønnskostnader, antall ansatte, lån til ansatte og godtgjørelse til revisor

Selskapet har ingen ansatte pr. 31. desember 2018 og er derfor ikke pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Ytelser til ledende personer

	2018
Styrehonorar betalt av Cappelen Damm AS	391

Daglig leder har mottatt lønn igjennom 2018 fra Cappelen Damm AS.

Godtgjørelse til revisor

	2018
Ordinært revisjonshonorar	127

Merverdiavgift er ikke inkludert i revisjonshonoraret.

Note 3 – Datterselskap og inntekter fra investering i datterselskap

Cappelen Damm Holding eide pr. 31. desember 2018 følgende datterselskaper:

Datterselskap	Cappelen Damm AS	Larsforlaget AS
Formelle opplysninger		
Anskaffelsestidspunkt	06.11.2007	01.11.2008
Forretningskontor	Oslo	Oslo
Eierandel	100 %	66 %
Stemmeandel	100 %	66 %
Anskaffelseskost	597 187	5 376
Bokført verdi	820 942	667
Resultat 2018	-46 820	-66
Egenkapital pr 31.12.2018	303 430	1 437

Inntekt på investering i datterselskap består av:

	2018	2017
Mottatt konsernbidrag	0	80 864
Sum inntekt på investering i datterselskap	0	80 864

Cappelen Damm Holding AS

Noter til regnskapet for 2018

Beløp i tabeller vises i tusen kr

Note 4 - Aksjekapital og aksjonærinformasjon

	Aksjekapital	Overkurs	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 01.01.	10 100	230 000	432 076	672 176
Årsresultat	0	0	-4 892	-4 892
Egenkapital 31.12.	10 100	230 000	427 184	667 284

Aksjekapitalen på 10 100 er fordelt på 101 000 aksjer, hver pålydende kr. 100.

Eierstruktur:

Cappelen Damm Holding AS eies med 50 % hver av Egmont AS og Bonnier Holding Norway AS.

Note 5 - Mellomværende med selskap i samme konsern og tilknyttet selskap

	Andre fordringer 31.12.2018	Andre fordringer 31.12.2017
Andre kortsiktige fordringer	0	80 864
Konsernkontoordning	64 070	0
Sum	64 070	80 864

	Langsiktig gjeld 31.12.2018	Kortsiktig gjeld 31.12.2018	Langsiktig gjeld 31.12.2017	Kortsiktig gjeld 31.12.2017
Lån aksjonærer	250 000	0	250 000	0
Annen kortsiktig gjeld	0	910	0	920
Konsernkontoordning	0	0	0	30 726
SUM	250 000	910	250 000	31 646

Cappelen Damm Holding AS

Noter til regnskapet for 2018

Beløp i tabeller vises i tusen kr

Note 6 - Skatt

<i>Årets skattekostnad fordeler seg på:</i>	2018	2017
Betalbar skatt	0	16 889
Endring utsatt skatt	-1 380	0
Årets totale skattekostnad	<u>-1 380</u>	<u>16 889</u>
<i>Oversikt over midlertidige forskjeller:</i>		
Akkumulert fremførbart underskudd	-753	0
Avskåret rentefradrag til fremføring	-5 519	0
Sum	<u>-6 272</u>	<u>0</u>
Netto utsatt skatt på midlertidige forskjeller	-1 380	0
Balanseført utsatt skatt	<u>-1 380</u>	<u>0</u>
<i>Forklaring til skattekostnaden:</i>		
23 % skatt av resultat før skatt	-1 442	
Effekt av permanente forskjeller	0	
Årets skatteeffekt av endret skattesats	68	
Beregnet skattekostnad	<u>-1 380</u>	
Effektiv skattesats (*)	22 %	

(*) Skattekostnad i forhold til resultat før skatt.

Note 7 - Bankinnskudd

Cappelen Damm Holding AS administrerer en konsernkontoordning i Nordea hvor Cappelen Damm AS og Sentraldistribusjon AS inngår. Selskapene kausjonerer som solidariske selvskyldnerkausjonister for de forpliktelser som Cappelen Damm Holding AS har overfor banken. Totalt innestående på konsernkontoene er klassifisert som likvider i balansen, datterselskapenes innskudd er klassifisert som kortsiktig gjeld.

Renteinntekter og rentekostnader på konsernkontoordningen mellom konsernselskap er klassifisert som renteinntekt og rentekostnader fra foretak i samme konsern.

Cappelen Damm Holding AS har pr. 31. desember 2018 ingen bundne midler.

	31.12.2018	31.12.2017
Ubenyttet del av kassekreditt	100 000	100 000

Ved opprettelse av kredittfasilitet har Nordea stilt krav om:

- 1 Selskapets aksjonærstruktur opprettholdes
- 2 Sum bokført egenkapital og aksjonærlån skal til enhver tid utgjøre minimum tkr 400 000
- 3 Dersom aksjonærlån innfris må egenkapital være > 30 % og minimum tkr 400.000.

Cappelen Damm Holding AS tilfredsstiller pr. 31. desember 2018 bankens krav til covenants.

Cappelen Damm Holding AS

Noter til regnskapet for 2018

Beløp i tabeller vises i tusen kr

Note 8 - Fordringer og gjeld

Cappelen Damm Holding AS har et langsiktig rentebærende lån fra eierne på tkr 250 000 som ble opprettet i forbindelse med konserndannelsen i 2007 og utgjorde da tkr 600 000. Betingelsene på lånet er swap rente fastsatt av eierne Egmont og Bonnier. Tilbakebetalingstidspunkt er ikke fastsatt. Det er ikke knyttet finansielle covenants til lånet. Det er imidlertid stillet finansiell covenants på konsolidert basis knyttet til konsernets trekkfasiliteter i Nordea. Målepunkter er 30. juni og 31. desember hvert år.

Note 9 - Nærstående parter

Transaksjoner mellom konsernselskaper skjer i den ordinære forretningsvirksomheten. Dette omfatter transaksjoner som varesalg/varekjøp og finansiering. Videre utføres det fellestjenester på vegne av andre konsernselskaper. Transaksjonene foregår til markedspriser og er basert på armlengdes avstand.

Note 10 - Pant og garantier

Cappelen Damm Holding AS har stilt selvskyldnerkausjon og garanti ovenfor Cappelen Damm AS vedrørende husleieforpliktelser. Sikkerheten gjelder riktig og rettidig oppfyllelse av inngåtte forpliktelser i henhold til leiekontraktene. Total sikkerhetsstillelse for husleie utgjør tkr 41 748. I tillegg har Cappelen Damm Holding AS stilt en selvskyldnerkausjon på tkr 10 200 til Den norske Forleggerforening for varekjøp foretatt av Cappelen Damm AS.

Note 11 – Tvister og krav

Cappelen Damm Holding AS og Cappelen Damm AS ble i vedtak fra Konkurransetilsynet datert 22. mars 2017 ilagt et overtredelsesgebyr på tkr 9 100 for brudd på konkurranseloven §10. Cappelen Damm brakte vedtaket fra Konkurransetilsynet inn for Oslo tingrett, som ved dom av 21. juni 2018 ga Konkurransetilsynet medhold i at Cappelen Damm hadde brutt konkurranseloven §10, men reduserte gebyret til tkr 5 000. Cappelen Damm har anket saken til Borgarting lagmannsrett, med påstand om at Cappelen Damm skal frifinnes.

Note 12 – Hendelser etter balansedagen

Det har ikke inntruffet forhold etter balansedagen som har vesentlig påvirkning på regnskapet for 2018.

Cappelen Damm Holding AS

Konsernregnskap for 2018

- **Oppstilling over totalresultat konsern**
- **Oppstilling over finansiell stilling konsern**
- **Kontantstrømoppstilling konsern**
- **Noter konsern**

Cappelen Damm Holding AS**Oppstilling over totalresultat konsern**

Beløp vises i tusen kr

	Note	2018	2017
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	1,2	1 519 264	1 574 633
Sum driftsinntekter		<u>1 519 264</u>	<u>1 574 633</u>
Driftskostnader			
Varekostnader	3	610 183	575 254
Lønnskostnader	4,5	465 664	439 634
Avskrivninger	6	49 201	40 044
Nedskrivninger	6	128 836	0
Andre driftskostnader		444 410	433 505
Sum driftskostnader		<u>1 698 294</u>	<u>1 488 437</u>
Driftsresultat		<u>-179 030</u>	<u>86 196</u>
Finansinntekter og finanskostnader			
Andre finansinntekter		841	2 616
Andre finanskostnader		216	0
Netto rentekostnad til aksjonærer		10 214	13 328
Netto finansposter		<u>-9 589</u>	<u>-10 712</u>
Ordinært resultat før skattekostnad		<u>-188 619</u>	<u>75 484</u>
Skattekostnad på ordinært resultat	9	<u>-12 726</u>	<u>18 668</u>
Årsresultat		<u>-175 893</u>	<u>56 816</u>
Årets totalresultat		<u>-175 893</u>	<u>56 816</u>
Årets totalresultat fordeler seg som følger			
Aksjonærer i morselskap	11	-175 872	56 799
Minoritetsinteresser	11	-21	17
Sum		<u>-175 893</u>	<u>56 816</u>

Cappelen Damm Holding AS

Oppstilling over finansiell stilling konsern pr. 31. desember

Beløp vises i tusen kr

	Note	2018	2017
Anleggsmidler			
<i>Immaterielle eiendeler</i>			
Varemerke	6	160 485	160 485
Rettigheter	6	35 032	39 268
Goodwill	6	207 354	334 177
Utsatt skattefordel	9	360	0
Sum immaterielle eiendeler		<u>403 231</u>	<u>533 930</u>
<i>Varige driftsmidler</i>			
Varige driftsmidler	6	<u>106 344</u>	<u>94 046</u>
Sum varige driftsmidler		<u>106 344</u>	<u>94 046</u>
<i>Finansielle anleggsmidler</i>			
Investeringer i tilknyttet selskap	7,8	44 937	44 713
Investeringer i aksjer og andeler	8	40	790
Andre fordringer		<u>0</u>	<u>17 044</u>
Sum finansielle anleggsmidler		<u>44 977</u>	<u>62 547</u>
Sum anleggsmidler		<u>554 552</u>	<u>690 523</u>
Omløpsmidler			
Varer	3	<u>273 122</u>	<u>282 732</u>
<i>Fordringer</i>			
Kundefordringer	13	225 359	198 469
Andre kortsiktige fordringer	13	<u>41 192</u>	<u>23 603</u>
Sum fordringer		<u>266 551</u>	<u>222 072</u>
Bankinnskudd og kontanter	14	<u>56 218</u>	<u>102 765</u>
Sum omløpsmidler		<u>595 891</u>	<u>607 569</u>
Sum eiendeler		<u>1 150 443</u>	<u>1 298 092</u>

Cappelen Damm Holding AS

Oppstilling over finansiell stilling konsern pr. 31. desember

Beløp vises i tusen kr

	Note	2018	2017
Egenkapital			
<i>Innskutt egenkapital</i>			
Aksjekapital	11	10 100	10 100
Sum innskutt egenkapital		10 100	10 100
<i>Opptjent egenkapital</i>			
Annen egenkapital	11	502 710	678 582
Sum opptjent egenkapital		502 710	678 582
Minoritetsinteresser	11	689	710
Sum egenkapital		513 499	689 392
Gjeld			
<i>Avsetninger for forpliktelser</i>			
Utsatt skatt	9	0	11 794
Sum avsetning for forpliktelser		0	11 794
<i>Annen langsiktig gjeld</i>			
Lån fra aksjonærer	13,18	250 000	250 000
Sum annen langsiktig gjeld		250 000	250 000
<i>Kortsiktig gjeld</i>			
Leverandørgjeld	13	65 446	85 907
Betalbar skatt	9	21	15 692
Skyldige offentlige avgifter		41 376	49 047
Annen kortsiktig gjeld		280 101	196 260
Sum kortsiktig gjeld		386 944	346 906
Sum gjeld		636 944	608 700
Sum egenkapital og gjeld		1 150 443	1 298 092

Oslo, 24. april 2019

 Karl Håkan Rudels Styreleder	 Steffen Kragh Nestleder	 Anne Carine Tanum Styremedlem
 Anne Rebecca Muniz Styremedlem	 Bjørn Eirik Nymoen Marthinsen Styremedlem	 Lars Boesgaard Styremedlem
 Maria Curman Styremedlem	 Knut Vegard Bergem Styremedlem	 Jim Rickard Zetterlund Styremedlem
	 Tom Harald Jørgensen Administrerende direktør	

Cappelen Damm Holding AS

Kontantstrømoppstilling konsern

Beløp vises i tusen kr

	Note	2018	2017
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter			
Resultat før skattekostnad		-188 619	75 484
Periodens betalte skatt	9	-18 416	-17 899
Netto renteutbetaling til aksjonærer		10 214	13 328
Ordinære avskrivninger	6	49 201	40 044
Nedskrivning goodwill	6	128 836	0
Endring i varelager, kundefordringer og lev.gjeld	10	-37 741	-86 004
Endring i andre tidsavgrensingsposter		72 306	23 033
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		<u>15 781</u>	<u>47 986</u>
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	6	-52 114	-34 897
Innbetaling ved salg av varige driftsmidler	6	0	1 467
Utbetalinger ved kjøp av aksjer i andre foretak	7, 8	0	-29 250
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		<u>-52 114</u>	<u>-62 680</u>
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Tilbakebetaling av lån fra aksjonærer	18	0	-50 000
Netto renteutbetalinger til aksjonærer		-10 214	-13 328
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		<u>-10 214</u>	<u>-63 328</u>
Netto endring i likvider i året		-46 547	-78 022
Kontanter og bankinnskudd pr. 01.01		<u>102 765</u>	<u>180 787</u>
Kontanter og bankinnskudd pr. 31.12	14	<u>56 218</u>	<u>102 765</u>

Cappelen Damm Holding AS

Noter til konsernregnskapet for 2018

Beløp i tabeller vises i tusen kr

Note 1 – Regnskapsprinsipper

Cappelen Damm Holding AS er hjemmehørende i Norge, og lokalisert i Oslo. Konsernregnskapet for 2018 inkluderer morselskapet og datterselskap samt konsernets andeler i tilknyttede selskap. Konsernets hovedvirksomhet er knyttet til forlagsvirksomhet, bokhandelvirksomhet og distribusjon av bøker og relaterte produkter. Konsernet ble etablert 1. november 2007.

1-0 Bekreftelse av finansielt rammeverk og grunnlag for måling

Årsregnskapet er avlagt i henhold til regnskapsloven § 3-9 og Forskrift om forenklet IFRS fastsatt av Finansdepartementet 3. november 2014. Dette innebærer i hovedsak at innregning og måling følger internasjonale regnskapsstandarder (IFRS) og presentasjon og noteopplysninger er i henhold til norsk regnskapslov og god regnskapsskikk.

1-1 Konsolidering

Konsernregnskapet inkluderer Cappelen Damm Holding AS og selskaper som Cappelen Damm Holding AS har bestemmende innflytelse over. Bestemmende innflytelse oppnås normalt når konsernet eier mer enn 50 % av aksjene i selskapet, og konsernet er i stand til å utøve faktisk kontroll over selskapet. Transaksjoner og mellomværende mellom selskapene i konsernet er eliminert. Konsernregnskapet er utarbeidet etter ensartede prinsipper, ved at datterselskapet følger de samme regnskapsprinsipper som morselskapet. Oppkjøpsmetoden benyttes ved regnskapsføring av virksomhets sammenslutninger. Selskaper som er kjøpt eller solgt i løpet av året inkluderes i konsernregnskapet fra det tidspunktet kontroll oppnås og inntil kontroll opphører. Tilknyttede selskaper er enheter hvor konsernet har betydelig innflytelse, men ikke kontroll, over den finansielle og operasjonelle styringen (normalt ved eierandel på mellom 20 % og 50 %).

Konsernregnskapet inkluderer konsernets andel av resultat fra tilknyttede selskaper regnskapsført etter egenkapitalmetoden fra det tidspunktet betydelig innflytelse oppnås og inntil slik innflytelse opphører. Det er av praktiske hensyn ikke tatt inn resultatandel fra mindre tilknyttede selskaper i 2018. Dette antas å ikke påvirke konsernregnskapet vesentlig. Når konsernets tapsandel overstiger investeringen i et tilknyttet selskap, reduseres konsernets balanseførte verdi til null og ytterligere tap regnskapsføres ikke med mindre konsernet har en forpliktelse til å dekke dette tapet.

1-2 Estimater og vurderinger

Utarbeidelse av årsregnskap i samsvar med forenklet IFRS inkluderer vurderinger, estimater og forutsetninger som påvirker både hvilke regnskapsprinsipper som anvendes og rapporterte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. Faktiske beløp kan avvike fra estimerte beløp. Estimater og underliggende forutsetninger gjennomgås og vurderes løpende. Endringer i regnskapsmessige estimater innregnes i den perioden estimatene endres, og i alle fremtidige perioder som påvirkes. Områder med vesentlig estimeringsusikkerhet, samt kritiske forutsetninger og vurderinger ved anvendelsen av konsernets regnskapsprinsipper er beskrevet i note 17.

1-3 Valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på balansetidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden og er klassifisert som annen finansinntekt/kostnad.

Cappelen Damm Holding AS

Noter til konsernregnskapet for 2018

Beløp i tabeller vises i tusen kr

1-4 Finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter som ikke er derivater består av investeringer i gjelds- og egenkapitalinstrumenter, kundefordringer og andre fordringer, inkludert fordringer knyttet til offentlig og privat samarbeid, kontanter og kontantekvivalenter, lån, leverandørgjeld og annen gjeld. Finansielle instrumenter som ikke er derivater og som ikke regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet, måles ved førstegangsinnregning til virkelig verdi, tillagt alle direkte henførbare transaksjonsutgifter. Etter førstegangsinnregning måles instrumentene som beskrevet nedenfor. Kontanter, bankinnskudd og lignende, herunder innskudd på særskilte vilkår, utgjør kontanter og kontantekvivalenter. Kassekreditt utgjør en sentral del av konsernets likviditetsstyring, og er inkludert som en del av kontanter og kontantekvivalenter i kontantstrømoppstillingen.

1-5 Driftsinntekter

Driftsinntekter fra varesalg måles til virkelig verdi av mottatt vederlag eller fordring, redusert med retur, kunde- og volumrabatter. Driftsinntekter innregnes når:

- det vesentligste av risiko og fordeler ved å eie varen er overført kjøper
- det er sannsynlig at vederlaget vil inndrives
- tilhørende kostnader og mulige returer kan estimeres pålitelig
- det er ingen involvering i varen på en måte som normalt forbindes med det å eie
- inntekten kan måles pålitelig.

Tidspunkt for overføring av risiko og fordeler varierer, avhengig av vilkårene i den enkelte salgskontrakt.

1-6 Skatt

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld.

Utsatt skattefordel er regnskapsført når det er sannsynlig at selskapet vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd i senere perioder til å nyttiggjøre skattefordelen. Selskapet regnskapsfører tidligere ikke regnskapsført utsatt skattefordel i den grad det har blitt sannsynlig at selskapet kan benytte seg av den utsatte skattefordelen. Likeledes vil selskapet redusere utsatt skattefordel i den grad selskapet ikke lenger anser det som sannsynlig at det kan nyttiggjøre seg av den utsatte skattefordelen.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel er målt basert på forventet fremtidig skattesats knyttet til postene hvor den midlertidige forskjellen har oppstått. Utsatt skatt og utsatt skattefordel føres opp til nominell verdi og er klassifisert som finansielt anleggsmiddel (langsiktig forpliktelse) i balansen. Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner.

1-7 Immaterielle eiendeler

a) Goodwill

Goodwill (negativ goodwill) oppstår ved overtakelse av datterselskap, tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet. Goodwill tilsvarer anskaffelseskost ved overtakelsen fratrukket virkelig verdi av det overtatte selskapets identifiserbare eiendeler, forpliktelser og betingede forpliktelser. Dersom virkelig verdi av netto identifiserte eiendeler overstiger anskaffelseskost (negativ goodwill), innregnes det overskytende beløp i resultatet. Ved overtakelse av minoritetsinteresser beregnes goodwill som differansen mellom anskaffelseskost og balanseført verdi av nettoeiendeler på tidspunkt for det enkelte kjøp. Goodwill ved kjøp av virksomhet beregnes til det beløpet som overstiger verdien allokert til identifiserbare eiendeler, gjeldsposter og betingede forpliktelser, fratrukket akkumulerte tap ved verdifall.

b) Øvrige immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler som forventes å gi fremtidige inntekter, som varemerke, rettigheter og lignende aktiveres. Immaterielle eiendeler, med unntak av goodwill og varemerket "Tanum", avskrives over estimert utnyttbar levetid. Estimert utnyttbar levetid fremgår av note 6. Immaterielle eiendeler vurderes løpende og nedskrives i henhold til reelt verdifall. Utgifter til utvikling balanseføres i den grad det kan identifiseres en

Cappelen Damm Holding AS

Noter til konsernregnskapet for 2018

Beløp i tabeller vises i tusen kr

fremtidig økonomisk fordel knyttet til utvikling av en identifiserbar immateriell eiendel og utgiftene kan måles pålitelig. I motsatt fall innregnes utgiftene i resultatet når de påløper. Prosessen med produksjon av bøker er vurdert å ikke inkludere en vesentlig utviklingsfase. Utgifter i denne forbindelse aktiveres som varebeholdning i henhold til IAS 2.

Etterfølgende utgifter balanseføres kun når fremtidige økonomiske fordeler knyttet til eiendelen øker. Alle andre utgifter, herunder utgifter til internt utviklet goodwill og varemerker, innregnes i resultatet når de påløper.

1-8 Varige driftsmidler og leieavtaler

Varige driftsmidler balanseføres til anskaffelseskost og avskrives lineært over driftsmidlets forventede levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Dersom gjenvinnbart beløp av driftsmiddelet er lavere enn balanseført verdi foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen forventes å generere. Hver komponent av varige driftsmidler avskrives lineært over estimert utnyttbar levetid. Tomter avskrives ikke. Estimert utnyttbar levetid for inneværende periode og sammenligningsperioder fremgår av note 6. Avskrivningsmetode, utnyttbar levetid og restverdier revurderes på balansedagen.

Leieavtaler hvor konsernet i det vesentligste overtar all risiko og alle fordeler forbundet med eierskap, klassifiseres som finansielle leieavtaler. Ved førstegangsinnregning måles eiendelen til det laveste av virkelig verdi og nåverdi av minsteleie. Etter førstegangsinnregning brukes samme regnskapsprinsipp som for tilsvarende eiendel. Konsernet har ingen vesentlige finansielle leieavtaler pr. 31. desember 2018. Andre leieavtaler er operasjonelle leieavtaler og innregnes ikke i konsernets balanse.

1-9 Varebeholdninger/varekostnad

Beholdninger av varer vurderes til det laveste av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. Anskaffelseskost for beholdninger er basert på først-inn, først-ut-prinsippet, og inkluderer utgifter ved anskaffelsen, kostnader til produksjon eller omarbeiding, samt andre utgifter for å bringe beholdningene til deres nåværende sted og tilstand. Produksjons og omarbeidingskostnadene inkluderer direkte lønnskostnader, samt indirekte kostnader som husleie og IT. De direkte lønnskostnadene er aktivert iht. individuelle effektivitetsprosent.

Netto realisasjonsverdi er estimert salgspris ved ordinær drift fratrukket estimerte utgifter til ferdigstilling, markedsføring og distribusjon. Årets varekostnad består av kostpris solgte varer med tillegg for verdifall (ukurans). Bøker ukuransvurderes basert på kategori. Dette innebærer at det er antatt at levetiden av en bok påvirkes av om boken er skjønnlitterær, fakta eller undervisning. Det foretas to typer avsetninger. Den ene relateres til individuelt vesentlige forhold med spesifikke avsetninger. Den andre relateres til grupper av varer med like risikokarakteristika, hvor verdifall har inntrådt, men ikke er identifisert. Kostpris for varer i arbeid består av anskaffelseskost for innkjøpt redaksjonelt stoff med påslag for indirekte kostnader for ikke utgitte produkter pr. 31. desember.

1-10 Verdifall

a) Ikke-finansielle eiendeler

På balansedagen vurderes det om det er indikasjon på verdifall knyttet til balanseført verdi av ikke-finansielle eiendeler. Er slike indikasjoner til stede, estimeres eiendelens gjenvinnbare beløp. For goodwill og immaterielle eiendeler som ennå ikke er tilgjengelige for bruk, eller som har ubestemt utnyttbar levetid, estimeres gjenvinnbart beløp hvert år på samme tidspunkt. Gjenvinnbart beløp for en eiendel eller en kontantgenererende enhet er det høyeste av bruksverdi og virkelig verdi fratrukket salgsutgifter. En finansiell eiendel anses for å være utsatt for verdifall dersom det finnes objektive indikasjoner på at en eller

Cappelen Damm Holding AS

Noter til konsernregnskapet for 2018

Beløp i tabeller vises i tusen kr

flere hendelser har hatt en negativ effekt på estimert fremtidig kontantstrøm for eiendelen. Ved vurdering av bruksverdi neddiskonteres estimerte fremtidige kontantstrømmer til nåverdi med en markedsbasert diskonteringsrente før skatt. Renten hensyntar tidsverdien av penger og eiendelsspesifikk risiko. I vurderingen grupperes eiendeler i den minste identifiserbare gruppen av eiendeler som genererer inngående kontantstrømmer som i all vesentlighet er uavhengige av inngående kontantstrømmer fra andre eiendeler eller grupper av eiendeler (kontantgenererende enhet).

Goodwill allokteres til den kontantgenererende enheten som forventes å få fordeler av synergien knyttet til sammenslutningen. Tap ved verdifall innregnes i resultatet dersom balanseført verdi for en eiendel eller kontantgenererende enhet overstiger beregnet gjenvinnbart beløp. Ved innregning av tap ved verdifall knyttet til kontantgenererende enheter, reduseres først balanseført verdi av eventuell goodwill. Deretter fordeles eventuelt gjenværende beløp forholdsmessig på øvrige eiendeler i enheten (gruppen av enheter). Tap ved verdifall knyttet til goodwill reverseres ikke. For andre eiendeler vurderes det på balansedagen om det er indikasjoner på at tap ved verdifall ikke lenger er til stede eller er redusert. Tap ved verdifall reverseres dersom estimatene i beregningen av det gjenvinnbare beløpet er endret. Reversering foretas kun inntil balanseført verdi tilsvarer verdien som ville vært balanseført, netto etter avskrivning, dersom tap ved verdifall tidligere ikke var innregnet.

b) Finansielle eiendeler

På balansedagen vurderes finansielle eiendeler med hensyn til om det er objektive indikasjoner på verdifall.

1-11 Avsetninger

En avsetning innregnes når:

- det foreligger en lovbestemt eller underforstått plikt, som følge av en tidligere hendelse,
- det er sannsynlig at dette vil medføre en utbetaling eller overføring av andre eiendeler for å gjøre opp forpliktelsen, og
- forpliktelsen kan måles pålitelig

Beregnet avsetning utgjør nåverdi av forventet fremtidig kontantstrøm, neddiskontert med en markedsbasert diskonteringsrente før skatt. Renten hensyntar tidsverdien av penger og risikoen knyttet til forpliktelsen. Avsetning for omstrukturering innregnes når konsernet har godkjent en detaljert og formell omstrukturingsplan, og omstruktureringen enten er påbegynt eller er kunngjort for de som berøres.

1-12 Ytelser til ansatte

Konsernet hadde i 2018 innskuddsbaserte pensjonsordninger som tilfredsstiller lovens krav. Innbetalt pensjonspremie i de innskuddsbaserte pensjonsordningene kostnadsføres fortløpende.

1-13 Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer som umiddelbart og med uvesentlig kursrisiko kan konverteres til kjente kontantbeløp og med forfallsdato kortere enn tre måneder fra anskaffelsesdato.

1-14 Nye og endrede standarder implementert i 2018

IFRS 15 Driftsinntekter fra kontrakter med kunder erstatter alle eksisterende standarder og fortolkninger for inntektsføring. Kjernerprinsippet i IFRS 15 er at inntekter innregnes for å reflektere overføringen av avtalte varer eller tjenester til kunder, og da til et beløp som gjenspeiler vederlaget selskapet forventer å ha rett til i bytte for disse varene eller tjenestene. Standarden gjelder med noen få unntak, alle inntektsbringende kontrakter med kunder og inneholder en fem-steps modell for innregning og måling av salg av enkelte ikke-finansielle eiendeler (eks. salg av eiendom, anlegg og utstyr).

Cappelen Damm Holding AS

Noter til konsernregnskapet for 2018

Beløp i tabeller vises i tusen kr

IFRS 15 krever at virksomheter bruker skjønn, og tar hensyn til alle relevante fakta og omstendigheter når kundekontraktene vurderes i de ulike stegene i modellen. Standarden spesifiserer også regnskapsføringen knyttet til de marginale utgiftene knyttet til oppnåelse av en kontrakt og de utgiftene som foretaket pådrar seg for å oppfylle denne kontrakten.

Konsernet har implementert standarden etter den modifisert retrospektive metode hvor det ikke er utarbeidet sammenligningstall, men det er krav til å gi opplysninger om hvordan inntektsføringen hadde vært i implementeringsåret dersom regelverket i IFRS 15 hadde vært anvendt. Implementering av IFRS 15 har ikke ført til endring i prinsippene for inntektsføring fra tidligere perioder, og av den grunn har IFRS 15 ikke hatt effekt på regnskapet 1. januar 2018.

IFRS 9 Finansielle Instrumenter erstatter IAS 39 Finansielle Instrumenter: Innregning og måling og er gjeldende fra 1. januar 2018. IFRS 9 omhandler innregning, klassifisering og måling, tapsavsetning, fraregning og sikringsbokføring.

Implementeringen av IFRS 9 har ikke hatt betydning for selskapets klassifisering og måling av finansielle eiendeler, forpliktelser og egenkapitalinstrumenter.

1-15 Regnskapsstandarder og fortolkninger som er offentliggjort men ennå ikke implementert

IFRS 16 erstatter gjeldende klassifiseringsmodell for leietakerens leiekontrakter som enten drifts- eller finansiell leasing, og innfører i stedet en regnskapsmodell som krever at leietakerne skal innregne eiendeler og forpliktelser for leieavtaler på en løpetid over tolv måneder. Dette medfører at tidligere ikke-balanseførte leiekontrakter skal bokføres på en måte som i stor grad er sammenlignbar med dagens regnskapsmessige behandling av finansiell leasing. IFRS 16 gjelder for regnskapsår som begynner etter 1. januar 2019.

Konsernet implementerer IFRS 16 for regnskapsåret som starter 1. januar 2019, og har valgt å anvende modifisert retrospektiv metode, som betyr at sammenligningstall fra tidligere år ikke blir omarbeidet.

Konsernet har følgende kategorier av «rett til å bruke» eiendeler:

- Leasede lokaler og lager
- Leasede maskiner og utstyr
- Leasede firmabiler.

Oppsummert vil effekten av implementeringen av IFRS 16 være en balanseføring av «rett til å bruke eiendeler» på tkr 579 585 og en leieforpliktelse på tkr 579 585.

1-16 Fastsettelse av virkelig verdi

Regnskapsprinsipper og noteinformasjon krever at virkelig verdi fastsettes både for finansielle og ikke-finansielle eiendeler og forpliktelser. Virkelig verdi fastsettes for måle- og/eller opplysningsformål, basert på metoder beskrevet nedenfor. Der det er relevant, er det gitt ytterligere informasjon om de forutsetninger som er anvendt i notene for de respektive eiendeler og forpliktelser.

a) Varige driftsmidler

I en virksomhetssammenslutning innregnes varige driftsmidler til markedsverdi. For eiendom er markedsverdi estimert salgspris mellom to uavhengige parter i en transaksjon på armlengdes avstand, etter fornuftig markedsføring, hvor begge parter opptrådte som velinformerte, forsiktige og uten tvang. Markedsverdi for anleggsheter, utstyr og inventar er basert på markedspriser for tilsvarende eiendeler.

Cappelen Damm Holding AS

Noter til konsernregnskapet for 2018

Beløp i tabeller vises i tusen kr

b) Immaterielle eiendeler

For rettigheter og varemerker overtatt i en virksomhetssammenslutning er virkelig verdi basert på estimert neddiskontert royalty som ville blitt utbetalt dersom konsernet ikke hadde hatt kontroll over varemerket eller rettigheten. Virkelig verdi av kunderelasjoner ervervet i en virksomhetssammenslutning fastsettes ved bruk av nettobidragsmetoden. Verdien fastsettes residualt ved å trekke fra rimelig avkastning på de øvrige eiendelene som sammen med kunderelasjoner genererer kontantstrømmene som er benyttet i beregningen. Virkelig verdi for andre immaterielle eiendeler er basert på neddiskontert forventet kontantstrøm fra bruk og senere salg av eiendelene.

c) Varelager

Virkelig verdi av varelager overtatt i en virksomhetssammenslutning er estimert salgspris i ordinær virksomhet fratrukket utgifter til ferdigstilling og salg, tillagt en fortjenestemargin basert på nødvendig innsats for å ferdigstille og selge varelageret.

d) Kundefordringer og andre fordringer

Virkelig verdi av kundefordringer og andre fordringer beregnes som nåverdi av fremtidige kontantstrømmer, diskontert med markedsrenten på balansedagen.

e) Ikke-derivative finansielle forpliktelser

Virkelig verdi fastsettes for informasjonsformål, og beregnes som nåverdien av fremtidige kontantstrømmer for renter og avdrag, diskontert med markedsrenten på balansedagen. For finansielle leieavtaler er markedsrenten basert på tilsvarende leieavtaler.

1-17 Utbytter og konsernbidrag

Utbytter og konsernbidrag regnskapsføres i samsvar med regnskapslovens bestemmelser.

1-18 Finansiell risikostyring

Konsernet er eksponert for følgende risikoer fra bruk av finansielle instrumenter:

- kredittisiko
- likviditetsrisiko
- markedsrisiko
- valutarisiko
- renterisiko

Denne noten presenterer informasjon om konsernets eksponering for de ovenfor nevnte risikoer, konsernets mål, retningslinjer og rutiner for å måle og styre risiko. Styret har overordnet ansvar for etablering av og tilsyn med konsernets rammeverk for risikostyring.

Kredittisiko

Kredittisiko er risiko for at konsernet pådras et finansielt tap som en følge av at en motpart til et finansielt instrument ikke har evne eller vilje til å møte sine kontraktsbestemte forpliktelser. Slike tap oppstår hovedsakelig fra konsernets kundefordringer.

Kundefordringer og andre fordringer:

Konsernets eksponering for kredittisiko er hovedsakelig påvirket av de individuelle karakteristikker for hver enkelt kunde. Konsernets fordringsmasse er sammensatt og består av et stort antall små og enkelte store kunder. Ledelsen har fastsatt retningslinjer for kredittgivning.

Kredittvurderinger gjennomføres for alle kunder som anmoder om kreditt utover et visst beløp. Vurderingen inkluderer interne og eksterne kredittvurderinger samt i noen tilfeller referanser. Kredittgrenser etableres for hver enkelt kunde og vurderes løpende. Kunder som ikke har tilfredsstillende kredittverdighet, kan kun

Cappelen Damm Holding AS

Noter til konsernregnskapet for 2018

Beløp i tabeller vises i tusen kr

inngå kjøpskontrakter med konsernet på bakgrunn av forskuddsbetaling. Majoriteten av konsernets kunder har vært kunder over flere år og vesentlige tap forekommer i liten grad. Konsernet avsetter for tap som har inntrådt på kundefordringer og andre fordringer. Det gjøres to typer avsetninger. Den ene relateres til individuelt vesentlige forhold med spesifikke avsetninger. Den andre relateres til grupper av fordringer med like risikokarakteristika, hvor tap har inntrådt, men ikke er identifisert. Avsetningen gjøres på bakgrunn av betalingshistorikk for tilsvarende finansielle eiendeler.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for at konsernet ikke er i stand til å møte sine finansielle forpliktelser til forfall. Konsernet arbeider kontinuerlig for å oppnå en best mulig likviditetsgrad. Dette oppnås gjennom blant annet løpende oversikter og likviditetsprognoser. For ytterligere å forbedre likviditetsstyringen er det etablert en konsernkontostruktur i Nordea. Konsernet har trekkfasiliteter i Nordea på tkr 100 000.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risikoen for at endringer i markedspriser, som for eksempel valutakurser og renter vil påvirke konsernets resultat eller verdien av konsernets finansielle instrumenter. Målet med styring av markedsrisiko er å holde eksponeringen mot markedsrisiko innenfor akseptable rammer samtidig som avkastningen optimeres.

Valutarisiko

Konsernet er eksponert for valutarisiko i forbindelse med kjøp og kreditt i utenlandsk valuta. Dette gjelder primært amerikanske dollar (USD), Euro (EUR), svenske kroner (SEK), danske kroner (DKK) og britiske pund (GBP). Omfanget av transaksjoner i utenlandsk valuta er imidlertid begrenset.

Konsernet benytter ikke finansielle instrumenter som sikring mot svingninger i valutakurser.

Renterisiko

Konsernet er eksponert for renterisiko i relasjon til langsiktig lån fra eierne, trekk på kassekreditt samt likviditetsreserver. Konsernet benytter ikke finansielle instrumenter som sikring mot svingninger i renten.

Kapitalforvaltning

Styrets policy er å holde en sterk kapitalbase av hensyn til aksjonærer og kreditorer samt å sikre en bærekraftig utvikling av virksomheten. Styret overvåker avkastningen på egenkapitalen på løpende basis og utbyttepolitikken tilpasses den til enhver tid gjeldende markedssituasjon.

Cappelen Damm Holding AS

Noter til konsernregnskapet for 2018

Beløp i tabeller vises i tusen kr

Note 2 – Salgsinntekter

Virksomhetsområder	Forlag	Bokhandel	Distribusjon	Eliminering	Totalt
Salgsinntekter 2017	1 173 845	377 462	177 677	-154 351	1 574 633
Salgsinntekter 2018	1 103 797	395 647	184 975	-165 155	1 519 264

Geografiske områder	Norge	Utland	Totalt
Salgsinntekter 2017	1 561 453	13 180	1 574 633
Salgsinntekter 2018	1 506 644	12 620	1 519 264

Note 3 – Varer

	2018	2017
Ferdigvarer	387 713	385 690
Varer under tilvirkning	44 942	46 987
Avsetning for ukurans	-159 533	-149 945
Varer	273 122	282 732

Note 4 – Lønnskostnader, antall ansatte og godtgjørelse til revisor

Lønnskostnader

	2018	2017
Lønn	388 918	359 115
Arbeidsgiveravgift	47 641	50 611
Pensjonskostnader	27 117	27 117
Andre ytelser	1 988	2 791
Lønnskostnader	465 664	439 634

Gjennomsnittlig antall årsverk

553 546

Ytelser til ledende personer

	Adm.dir.	Styre
Styrehonorar	0	391
Lønn	4 100	
Bonus	337	
Pensjonsytelse	495	
Bil- og annen godtgjørelse	288	

Administrerende direktør er omfattet av kollektiv pensjonsordning. I tillegg er det inngått en separat avtale om innskuddsbasert pensjon. Administrerende direktør har bonusordning som er knyttet opp mot budsjettoppnåelse i konsernet og avtale om sluttvederlag ved fratredelse tilsvarende 18 måneders lønn. Administrerende direktør er ansatt i Cappelen Damm AS og mottar sin godtgjørelse fra dette selskapet.

Cappelen Damm Holding AS

Noter til konsernregnskapet for 2018

Beløp i tabeller vises i tusen kr

Godtgjørelse til revisor

	2018	2017
Lovpålagt revisjon	1 423	1 463
Andre attestasjonstjenester	105	68
Annen bistand	30	22
Sum	1 558	1 553

Merverdiavgift er ikke inkludert i revisjonshonoraret.

Note 5 – Pensjoner

Selskapene som inngår i konsernet er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Konsernet har en OTP-ordning som tilfredsstiller lovkravene.

Note 6 – Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

Varige driftsmidler	Påkostning leide lokaler	Driftsløsøre, inventar ol.	Sum
Anskaffelseskost pr. 01.01	45 511	437 941	483 452
Tilgang kjøpte driftsmidler	11 121	40 993	52 114
Avgang solgte driftsmidler	0	0	0
Anskaffelseskost pr. 31.12	56 632	478 934	535 566
Avskrivninger, nedskrivninger pr. 01.01	39 195	350 211	389 406
Akkumulerte avskrivninger pr. 31.12	33 306	384 816	429 222
Balanseført verdi pr. 31.12	12 226	94 118	106 344
Årets avskrivninger	5 211	34 605	39 816
Økonomisk levetid	Inntil 10 år	Inntil 5 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	

Cappelen Damm Holding AS

Noter til konsernregnskapet for 2018

Beløp i tabeller vises i tusen kr

Immaterielle eiendeler	Rettigheter	Varemerke	Goodwill	Sum
Anskaffelseskost pr. 01.01	43 652	160 485	338 425	542 562
Tilgang kjøpte immaterielle eiendeler	5 149	0	2 013	7 162
Avgang immaterielle eiendeler	0	0	0	0
Anskaffelseskost pr. 31.12	48 801	160 485	340 438	549 724
Akkumulerte avskrivninger pr. 31.12	13 769	0	0	13 769
Akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12	0	0	133 084	133 084
Balanseført verdi pr. 31.12	35 032	160 485	207 354	402 871
Årets avskrivninger	9 385	0	0	9 385
Årets nedskrivninger	0	0	128 836	128 836
Økonomisk levetid	Inntil 5 år	Ubestemt	Ubestemt	
Avskrivningsplan	Lineær	Utnyttbar	Utnyttbar	

Goodwill testes for verdifall minst en gang pr. år. Dette medfører en estimering av verdien på den kontantstrømgenererende enheten med tilknyttet goodwill, og dermed gjenvinnbart beløp. Cappelen Damm Holding konsernet har definert to kontantstrømgenererende enheter, forlagsvirksomhet og bokhandel. Det knyttes usikkerhet til forutsetninger rundt vekst, marginer og diskonteringsrente.

Testing for verdifall bygger på en rekke forutsetninger. Fremtidige kontantstrømmer bygger på konsernets budsjetter og forretningsplaner og langsiktige prognoser. Konsernet har i en periode opplevd at de ikke har klart å møte sine planer. Diskonteringssatsen er beregnet med basis i kapitalverdimodellen og det er satt et vektet avkastningskrav etter skatt på 9,6%. Veksten for perioden etter konkrete kontantstrømestimer er satt til 1 %.

Usikkerheten forbundet med forutsetningene testingen for verdifall bygger på, er belyst gjennom sensitivitetsanalyser. Blant annet er konklusjonene testet for en økning i diskonteringsssatsen med ett prosentpoeng og veksten for perioden etter konkrete kontantstrømestimer redusert. Sensitivitetsanalysene viser robuste konklusjoner for testingen for verdifall.

Ved testing for verdifall pr. 31. desember 2018 ble det avdekket behov for nedskrivning på investeringen knyttet til Tanum, og bokført goodwill på denne investeringen tkr 128 836 er således nedskrevet. Resterende balanseførte merverdier på denne investeringen er dekket av de omtalte tester.

Cappelen Damm Holding AS

Noter til konsernregnskapet for 2018

Beløp i tabeller vises i tusen kr

Note 7 – Datterselskaper og tilknyttede selskaper

Konsernet omfatter pr. 31. desember 2018 følgende datterselskaper og tilknyttede selskaper:

	Eierandel (direkte og indirekte)
Cappelen Damm AS	100 %
Sentraldistribusjon AS	100 %
Ex Libris Forlag AS (*)	100 %
Askeladden AB (*)	100 %
Tanum AS	100 %
Teknologisk Forlag AS (*)	100 %
Teknologisk Forlag 2 AS (*)	100 %
Bazar Forlag AS (*)	100 %
Larsforlaget AS	66 %
Storytel AS	50 %
Unibok AS (*)	50 %
Bokbasen AS	25 %
Bladcentralen ANS	16,67 %

(*) Selskapet er uvesentlig for konsernet og er regnskapsført i henhold til kostmetoden.

Note 8 – Aksjer og andeler i andre selskaper

	Bokbasen AS	Bladcentralen ANS	Storytel AS
Formelle opplysninger			
Forretningskontor	Oslo	Oslo	Oslo
Eierandel	25 %	16,67 %	50 %
Stemmeandel	25 %	16,67 %	50 %
Anskaffelseskost	4 950	40 609	3 500
Akkumulert resultatandel	-3 570	208	-761
Balansført verdi	1 380	40 817	2 740
Resultat 2017*/2018	3 881*	3 555	924*
Egenkapital pr 31.12.2017	5 521	5 040	5 479
	Balansført verdi		
Gyldendal ASA	40		

Cappelen Damm Holding AS

Noter til konsernregnskapet for 2018

Beløp i tabeller vises i tusen kr

Note 9 – Skatt

Årets skattekostnad fordeler seg på:

	2018	2017
Betalbar skatt på årets resultat	575	17 795
Endring utsatt skatt	-13 301	873
Korreksjon utsatt/betalbar skatt tidligere år	0	0
Årets totale skattekostnad	<u>-12 726</u>	<u>18 668</u>

Oversikt over midlertidige forskjeller:

	2018	2017
Anleggsmidler	132 387	137 704
Immaterielle eiendeler	36 065	39 374
Omløpsmidler	-115 220	-90 381
Gjeld	-48 598	-35 419
Akkumulert fremførbart underskudd	-6 272	0
Sum	<u>-1 637</u>	<u>51 278</u>

Netto utsatt skatt/skattefordel (-) på midlertidige forskjeller	-360	11 794
Balanseført utsatt skatt/utsatt skattefordel (-)	<u>-360</u>	<u>11 794</u>

Betalbar skatt i balansen fremkommer slik:

	2018	2017
Betalbar skatt på årets resultat:	575	17 795
Forskuddsbetalt skatt og fordring kreditfradrag (**)	-554	-2 103
Balanseført betalbar skatt	<u>21</u>	<u>15 692</u>

Utsatt skatt i balansen fremkommer slik:

	2018	2017
Inngående balanse utsatt skatt	11 794	3 405
Endring utsatt skatt innregnet i årets resultat	-13 301	873
Utsatt skatt fra oppkjøpte selskaper	-190	-1 540
Utsatt skatt knyttet til merverdier oppkjøp	1 338	9 056
Balanseført utsatt skatt/skattefordel (-)	<u>-360</u>	<u>11 794</u>

Forklaring til skattekostnaden

	2018
23 % skatt av resultat før skatt	-43 382
Effekt av permanente forskjeller	30 843
Endring ikke tidligere balanseført utsatt skattefordel	-170
Effekt av endret skattesats	-16
Beregnet skattekostnad	<u>12 726</u>

Effektiv skattesats (*) 7 %

* Skattekostnad i forhold til resultat før skatt

** Cappelen Damm AS har sendt inn korrigeret skattemelding som hensyntar kreditfradrag for skatt betalt i Danmark.

Cappelen Damm Holding AS

Noter til konsernregnskapet for 2018

Beløp i tabeller vises i tusen kr

Note 10 – Sammenslåtte poster

	2018	2017
Endring i varelager	9 610	-38 868
Endring i kundefordringer	-26 890	-22 119
Endring i leverandørgjeld	-20 461	-25 017
Sum	-37 741	-86 004

Note 11 – Egenkapital og aksjonærinformasjon

	Aksjekapital	Opptjent egenkapital	Minoritet	Sum
Egenkapital pr. 1.1.2017	10 100	621 783	693	632 576
Totalresultat	0	56 799	17	56 816
Egenkapital pr. 31.12.2017	10 100	678 582	710	689 392
Årets endring i egenkapital:				
Totalresultat	0	-175 872	-21	-175 893
Egenkapital pr. 31.12.2018	10 100	502 710	689	513 499

Eierstruktur

Morselskapets (Cappelen Damm Holding AS) aksjekapital består av 101 000 aksjer pålydende kr 100, og eies 50 % av Egmont AS, og 50 % av Bonnier Holding Norway AS.

Det er bare en aksjeklasse. Det er ingen vedtektsbestemmelser om stemmerett. Det foreligger ingen rettigheter som kan medføre at det blir utstedt nye aksjer.

Note 12 – Garantier og pantstillelser

Cappelen Damm Holding AS har stilt selvskyldnerkausjon og garanti ovenfor Cappelen Damm AS vedrørende husleieforpliktelser. Sikkerheten gjelder riktig og rettidig oppfyllelse av inngåtte forpliktelser i henhold til leiekontraktene. Totalt kausjonsansvar for husleie utgjør tkr 41 748. I tillegg har Cappelen Damm Holding AS stilt en selvskyldnerkausjon på tkr 10 200 til Den norske Forleggerforening for varekjøp foretatt av Cappelen Damm AS.

Cappelen Damm AS er selvskyldnerkausjonist for Bokbasen AS sine lokaler i Grensen 12. Sikkerheten gjelder riktig og rettidig oppfyllelse av inngåtte forpliktelser i henhold til Bokbasen AS sin leiekontrakt. Beløpet som selskapet garanterer for tilsvarer 6 måneders leie (tkr 305) med tillegg av felleskostnader og merverdiavgift.

De ansatte med lønn over 12 G er inkludert i ekstra pensjonsordning i Cappelen Damm AS og har pant i pensjonsinnskuddet knyttet til denne ordningen.

Cappelen Damm Holding AS

Noter til konsernregnskapet for 2018

Beløp i tabeller vises i tusen kr

Note 13 – Mellomværende med eierselskap

	Andre fordringer 31.12.2018	Andre fordringer 31.12.2017	Annen langsiktig gjeld 31.12.2018	Annen langsiktig gjeld 31.12.2017
Mellomværende med eierselskaper	0	0	250 000	250 000
Sum	0	0	250 000	250 000

Transaksjoner med eierselskaper omfatter gjeld og langsiktig plassering av kontanter og renter. Cappelen Damm Holding AS har i tillegg mindre mellomværende i form av leverandørgjeld og kundefordringer mot datterselskap av Bonnier og Egmont.

Note 14 – Bankinnskudd, konsernkontoordning, kassekreditt og bundne midler

Cappelen Damm Holding AS administrerer en konsernkontoordning hvor Cappelen Damm AS og Sentraldistribusjon AS inngår. Selskapene kausjonerer som solidariske selvskyldnerkausjonister for de forpliktelser som Cappelen Damm Holding AS har overfor banken. Totalt innestående på konsernkontoene er klassifisert som likvider i balansen. Datterselskapenes innskudd er klassifisert som kortsiktig gjeld i morselskapet.

Bundne midler	31.12.2018	31.12.2017
Innestående på skattetrekkkonto	21 352	21 045
Sum	21 352	21 045

	31.12.2018	31.12.2017
Ubenyttet del av kassekreditt	100 000	100 000

Ved opprettelse av kredittfasilitet har Nordea stillet krav om at:

- 1 Selskapets aksjonærstruktur opprettholdes.
- 2 Sum bokført egenkapital og aksjonærlån skal til enhver tid utgjøre minimum tkr 400 000.
- 3 Dersom aksjonærlån innfris må egenkapitalandelen være > 30 % og minimum tkr 400 000.

Konsernet tilfredsstiller pr. 31. desember 2018 bankens krav til covenants.

Note 15 – Nærstående parter

Transaksjoner mellom konsernselskaper skjer i den ordinære forretningsvirksomheten. Dette omfatter transaksjoner som varesalg/varekjøp og finansiering. Videre utføres det fellestjenester på vegne av andre konsernselskaper. Transaksjonene foregår til markedspriser og er basert på armlengdes avstand.

Det vises til note 18 når det gjelder forutsetninger for aksjonærlån.

Cappelen Damm Holding AS

Noter til konsernregnskapet for 2018

Beløp i tabeller vises i tusen kr

Note 16 – Leiekontrakter

Konsernet har inngått følgende leieavtaler av vesentlig betydning:

	Leieperiode slutt	Årets leie	Gjenværende leieforpliktelse
Husleiekontrakter	Utløper i 2025	138 023	633 985
Leasingavtaler	Utløper i 2021	713	1 323

Note 17 – Regnskapsestimater og vurderinger

Verdifall på eiendeler

Verdifall på eiendeler innebærer forskjellige estimater og forutsetninger som følger:

Anleggsmidler gjennomgås med hensyn til verdifall når hendelser eller endrede forhold tilsier at balanseført verdi ikke kan gjenvinnes. Fastsettelse om det foreligger eventuelle verdifall, krever normalt forskjellige estimater og forutsetninger, herunder fastsettelse av hvilken kontantstrøm som er direkte knyttet til den eiendelen som potensielt er utsatt for verdifall, økonomisk levetid som vil gjelde for kontantstrømmen og eiendelenes eventuelle restverdi.

Goodwill testes for verdifall årlig samt når omstendigheter tilsier at det er større sannsynlighet for at et verdifall er skjedd enn ikke, for eksempel ved en betydelig negativ endring i bransjen og/eller økonomisk klima. Fastsettelse av om det har skjedd et verdifall, krever vurdering av de respektive rapporteringsenhetene som estimeres etter kontantstrømmens nåverdi. Impairmenttester er gjennomført på et stort antall forskjellige forutsetninger mht avkastningskrav og vekstrater uten at disse indikerer verdifall på balansedagen.

Kundefordringer

Aldersfordeling av kundefordringer gjennomgås jevnlig for å sikre at kundefordringene kan inndrives, og det iverksettes tiltak umiddelbart dersom den avtalte kredittperioden er overskredet. Når det er tvil om mulighetene for inndrivelse av utestående beløp, gjøres det spesifikke avsetninger til forventede tap. Vurderingene foretas på bakgrunn av alder og historikk med den aktuelle kunden. I tillegg til de spesifikke vurderinger gjøres det jevnlig vurderinger av den totale porteføljen som inndeles i grupper av fordringer med like risikokarakteristika. Det gjøres avsetning hvor tap har inntrådt, men ikke er identifisert. Avsetningen gjøres på bakgrunn av betalingshistorikk for tilsvarende finansielle eiendeler, og utgjør pr. 31. desember 2018 tkr 1 964.

Varelager

Verdien av varelageret vurderes i forhold til forventet netto realisasjonsverdi på produktene. For å vurdere dette, bruker selskapet statistikker på hvor lenge varene har ligget på lager (opplagsår). Antatt levetid for lagerførte bøker avhenger av blant annet sjanger. Dette innebærer at det er antatt at levetiden av en bok påvirkes av om boken er skjønnlitterær, fakta eller undervisning.

Cappelen Damm Holding AS

Noter til konsernregnskapet for 2018

Beløp i tabeller vises i tusen kr

Avskrivninger av immaterielle eiendeler (ikke goodwill)

Anslått økonomisk levetid for immaterielle eiendeler er basert på estimater for bruk av rettigheter og varemerke. Fremtidig utvikling kan i betydelig grad påvirke estimatene for økonomisk levetid for immaterielle eiendeler.

Varemerket "Tanum" er vurdert å ha ubestemt utnyttbar levetid. Dette begrunnes med:

- Varemerket er tatt i bruk på alle konsernets bokklubber og nettbokhandel.
 - Varemerket har en historie tilbake til 1832, og bruken av varemerket blir hele tiden utvidet.
 - Bokbransjen er en stabil bransje, og plutselig verdifall i varemerket virker lite sannsynlig.
 - Varemerket blir ikke "slitt" ved bruk, snarere mer verdifullt av utvidet bruk.
 - Det finnes ingen "utløpsdato" eller andre juridiske begrensninger i eget bruk av varemerket.
- Denne vurderingen utføres årlig. Det foretas årlig nedskrivningstest av varemerket.

Allokering av kjøpesum ved kjøp av immaterielle eiendeler

Merverdier som er betalt i forbindelse med oppkjøp er allokert til identifiserbare eiendeler og gjeld, samt goodwill. Det er benyttet vanlige verdsettelsesteknikker for å beregne verdien av de ulike identifiserbare eiendelene og gjelden. Det er hensyntatt utsatt skatt på merverdiene.

Avsetning for returer

Konsernet avsetter løpende for forventede returer. Returavsetning klassifiseres som kortsiktig gjeld med motpost i driftsinntekter. Returavsetninger vurderes og grupperes etter hvilken omsetningskanal de kan henføres til (bokklubb, bokhandel og BC). Avsetning gjøres på bakgrunn av historisk returprosent. Pr. 31. desember 2018 utgjør avsetningen tkr 90 757.

Avsetning for royalty

Avsetning for påløpt royalty baseres på avtaler med royaltymottager og er avhengig av royaltysats, antall solgte enheter, faktisk og antatt retur samt enhetspris. Det foretas løpende avsetning for royalty. Avregning og oppgjør for royalty påløpt og ikke utbetalt pr. 31. desember 2018 foretas i løpet av 2019. Avsetningen er klassifisert som kortsiktig gjeld og utgjør pr. 31. desember 2018 tkr 109 180.

Note 18 – Langsiktig gjeld

Cappelen Damm Holding AS har et langsiktig rentebærende lån fra eierne på tkr 250 000 som ble opprettet i forbindelse med konserndannelsen i 2007 og utgjorde tkr 600 000. Betingelsene på lånet er swap rente fastsatt av eierne Egmont og Bonnier. Tilbakebetalingstidspunkt er ikke fastsatt. Det er ikke knyttet finansielle covenants til lånet. Det er imidlertid stillet finansiell covenants på konsolidert basis knyttet til konsernets trekkfasiliteter i Nordea. Målepunkter er 30. juni og 31. desember hvert år.

Note 19 – Tvister og krav

Cappelen Damm Holding AS og Cappelen Damm AS ble i vedtak fra Konkurransetilsynet datert 22. mars 2017 ilagt et overtredelsesgebyr på tkr 9 100 for brudd på konkurranseloven §10. Cappelen Damm brakte vedtaket fra Konkurransetilsynet inn for Oslo tingrett, som ved dom av 21. juni 2018 ga Konkurransetilsynet medhold i at Cappelen Damm hadde brutt konkurranseloven §10, men reduserte gebyret til tkr 5 000. Cappelen Damm har anket saken til Borgarting lagmannsrett, med påstand om at Cappelen Damm skal frifinnes.

Note 20 – Hendelser etter balansedagen

Det har ikke inntruffet forhold etter balansedagen som har vesentlig påvirkning på regnskapet for 2018.

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dronning Eufemias gate 6, NO-0191 Oslo
Postboks 1156 Sentrum, NO-0107 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00

www.ey.no
Medlemmer av Den norske revisorforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til generalforsamlingen i Cappelen Damm Holding AS

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Cappelen Damm Holding AS som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger. Konsernregnskapet består av oppstilling over finansiell stilling per 31. desember 2018, oppstilling over totalresultat og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets og konsernets finansielle stilling per 31. desember 2018, og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i selskapets årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og administrerende direktør (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Building a better
working world

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg

- ▶ identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- ▶ opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll;
- ▶ vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige;
- ▶ konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapets evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede;
- ▶ vurderer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde;
- ▶ innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om konsernregnskapet. Vi er ansvarlige for å fastsette strategien for, samt å følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen, og vi har et udelt ansvar for konklusjonen på revisjonen av konsernregnskapet.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Building a better
working world

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

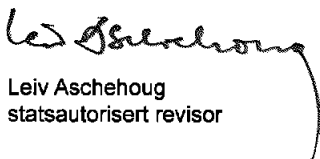
Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 29. mai 2019
ERNST & YOUNG AS

Leiv Aschehoug
statsautorisert revisor